

[Finansministeren]

Forslag til lov om bemyndigelse til optagelse af statslån i udlandet.

(Lovforslag nr. L 251).

Med lovforslaget søger regeringen om en bemyndigelse til at optage udenlandske lån til en samlet værdi af indtil 50 mia. kr. Låntagningen vil som hidtil søges bemyndiget som en netto-bemyndigelse, som indebærer, at afdrag på udestående gæld forøger den resterende bemyndigelse med afdragenes størrelse.

Restbemyndigelsen for udenlandsk låntagning må forventes at være opbrugt i løbet af kort tid. Forøgelsen af bemyndigelsen på 50 mia. kr. skal tilskrives ønsket om at kunne styrke valutareserven, da det ikke med sikkerhed kan forventes, at den private sektor vil bidrage positivt til valutaimporten.

Det er hensigten i den kommende folketingssamling af fremlægge et forslag til en samlet lånebemyndigelse for indenlandsk og udenlandsk låntagning, da liberaliseringerne af kapitalbevægelserne har gjort opdelingen mellem indenlandsk og udenlandsk låntagning mindre velbegrunder. En fælles lånebemyndigelse vil erstatte denne og tidligere lånebemyndigelseslove.

Idet jeg henviser til lovforslaget om bemyndigelse til optagelse af udenlandske statslån med tilhørende bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til Folketingets hurtige og velvilige behandling.

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Hermed skal jeg for det høje Ting fremsætte:

Forslag til lov om statsgaranti for gældssaneringslån til jordbrugere.

(Lovforslag nr. L 254).

Forslaget indgår i regeringens landbrugs-pakke, som indeholder en lang række elementer, der skal bidrage til afhjælpning af landbrugssektorens nuværende problemer.

I tilknytning til dette lovforslag fremsætter boligministeren forslag til lov om ændring af realkreditlov og af lov om Dansk Landbrugs Realkreditfond. (Stående indeksslån i landbrugsejendomme og fritagelse af visse lån for tinglysningsafgift).

Landbrugets samlede gæld er næsten fordoblet fra 62 mia. kr. i begyndelsen af 1980'erne til godt 111 mia. kr. i begyndelsen af 1990'erne. Det er især gælden til realkreditin-

stitutterne, der er steget. Denne gæld udgør nu godt 70 pct. af den samlede gæld.

Der er blevet flere bedrifter med høj gældsprocent. I midten af 1980'erne havde godt 18 pct. af alle bedrifter en gældsprocent på over 70, mens det her i begyndelsen af 1990'erne drejer sig om godt 30 pct. af bedrifterne eller 6.800 flere bedrifter end i midten af 1980'erne.

Det er først og fremmest heltidsbedrifternes gældsprocent, som har nået et højt niveau. Heltidsbedrifternes gennemsnitlige gældsprocent er i 1992 nået op på 60 pct. mod 51 pct. 10 år tidligere. Godt 10 pct. af heltidsbedrifterne var insolvente i 1992 mod ca. 7 pct. 10 år tidligere.

En stigende del af landbrugsproduktionen finder sted på bedrifter med høj gæld. Således fremstilles 42 pct. af landbrugsproduktionen nu på bedrifter med over 70 pct.s gæld mod godt 30 pct. i midten af 1980'erne.

Den høje gæld bevirker, at landbrugserhvervet er blevet mere sårbart over for indkomstsvingninger end tidligere. Selv om opsparingen har været betydelig højere i de sidste par år end i begyndelsen af 1980'erne, bevirker den høje gæld og realrente, at mange bedrifters overlevelse må anses for truet.

Medvirkende hertil har været de betydelige tab, som mange bedrifter har haft i 1992 som følge af den dårlige høst. Samtidig fører kreditorerne en mere restriktiv udlånspolitik end tidligere, og dertil kommer den generelle usikkerhed om udviklingen i indtjeningen som følge af EF-reformen og GATT-forhandlingerne.

Regeringen finder derfor, at der skal gøres en særlig indsats for landmænd, der udviser gode indtjeningsforhold i deres bedrift, men hvis overlevelsessevne er truet som følge af høj gæld.

Det foreslås, at der til jordbrugere, der har

- en gældsprocent på mindst 70,
- jordbrug som hovederhverv eller mindst 900 timer på bedriften og
- økonomisk overlevelsessevne,

kan ydes et statsgaranteret lån i Dansk Landbrugs Realkreditfond til omlægning og sanering af gæld.

Garantien ydes for lån, der udgør indtil 30 pct. af ejendommens kontantværdi. Lånet kan dog højst udgøre et beløb, der svarer til den samlede værdi af restgælden den 28. februar 1993 for gæld, der er pantsikret ud over 70 pct.

[Landbrugsministeren]

af ejendommens kontantværdi, og af erhvervs-mæssig gæld, der ikke er pantsikret i fast ejendom, samt godkendte sags- og låneomkostninger.

Det mindste lånebeløb udgør 100.000 kr. og det største 1 mio. kr.

Lånet ydes som et nominelt forrentet kontantlån eller som et indekslån. Lånet ydes som et 15-årigt serielån.

Landmanden betaler ud over ydelsen en afgift på 1 pct. pr. år af restgælden på det statsgaranterede lån.

Provenuet af lånet skal anvendes til indfrielse eller bortakkordering af gæld. Provenuet kan ikke anvendes til indfrielse af lån i realkreditinstitutter eller Dansk Landbrugs Realkreditfond.

Efter de to lovforslag foreslås endvidere fritagelse for stempel- og tinglysningsskatter for gældssaneringslånene.

I det af boligministeren fremsatte lovforslag foreslås ligeledes fritagelse for tinglysningsskatter ved omprioritering af realkreditlån med indekslån. Endvidere foreslås det at udvide muligheden for at yde stående indekslån, således at der i landbrugsejendomme kan optages stående indekslån med varierende løbetid op til 10 år uden automatisk refinansiering. Det forventes, at stående indekslån med kort løbetid vil kunne gøre indeksbelåning mere attraktiv såvel for låntager som for kreditgiver.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagets bemærkninger, anbefaler jeg lovforslaget til Folketingets hurtige og velvillige behandling.

Skatteministeren (Stavad):

Herved tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om stempelafgift. (Ophævelse af kartoffelkuren og midlertidig ophævelse af stempel på skøder om ejerboliger).

(Lovforslag nr. L 255).

Lovforslaget er en del af regeringens udspil her i foråret til stimulering af den økonomiske aktivitet og dermed beskæftigelsen.

Lovforslaget består af to elementer.

Der stilles forslag om ophævelse af den stempelæssige del af kartoffelkuren.

Kartoffelkuren gennemførtes i efteråret 1986. Den havde til formål at fremme opsparringen og dæmme op for det lånefinansierede forbrug.

På stempelafgiftsområdet indebar kartoffelkuren dels en forhøjelse af stempelafgiften af dokumenter, der hyppigt oprettes i forbindelse med forbrugslån og forbrugskreditter, dels indførelse af nye stempelafgifter af dokumenter om langtidsleje af visse varige forbrugsgoder, dokumenter om køb af rejser på kredit og dokumenter om købskonti.

Det er regeringens opfattelse, at det i den nuværende økonomiske situation vil have en positiv effekt at ophæve kartoffelkurens stempelafgift.

Der stilles endvidere forslag om, at skøder m.v. om overdragelse af ejerboliger midlertidigt stempelfritages til udgangen af oktober 1993.

Regeringen ønsker med lovforslaget at give både kreditmarkedet og boligmarkedet et klart signal om, at der nu er grundlag for en forøget aktivitet.

Erfaringerne fra 1990-91 med den midlertidige lempelse af stempelafgiften ved handel med ejerboliger tyder på, at den havde en gavnlig effekt på ejerboligmarkedet.

Det samlede umiddelbare provenutab af lovforslaget skønnes for finansåret 1993 til i størrelsesordenen 280 mio. kr.

Forslagets positive virkning på bl.a. omsætningen på boligmarkedet vil imidlertid bevirke, at der fremkommer forøgede indtægter, der i et vist omfang vil modvirke det nævnte indtægtstab.

Lovforslagets provenuvirkning er omfattet af finanslovsforliget for 1993. Lovforslagets gennemførelse er derfor betinget af tilslutning fra Venstre og Det Konservative Folkeparti.

Lovforslaget skønnes ikke at have nævneværdige administrative konsekvenser.

Efter lovforslaget tillægges loven virkning allerede fra fremsættelsen i dag den 24. marts 1993.

Indtil lovens ikrafttræden vil de hidtidige regler gælde, men ved gennemførelsen af forslaget vil de, der i mellemtiden har disponeret, kunne få den for meget betalte stempelafgift godtgjort efter stempelovens almindelige regler.

Jeg håber derfor, at forventningerne om den kommende lov vil virke stimulerende på den økonomiske aktivitet allerede fra i dag.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg forslaget til Tingets velvillige og hurtige behandling.